

หฤทัย โหมงงาม 2550: รูปแบบการออกดอก การพัฒนาของเมล็ดพันธุ์และอายุการเก็บเกี่ยวที่มีผลต่อผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ฟ้าทะลายโจร (*Andrographis paniculata* Wall. ex. Nees) ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาพืชสวน ภาควิชาพืชสวน ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพงษ์ คำรงกิตติกุล, Dr.Agr. 111 หน้า

ศึกษารูปแบบการออกดอก การพัฒนาของเมล็ดพันธุ์ และอายุการเก็บเกี่ยวที่มีผลต่อผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ฟ้าทะลายโจร พันธุ์ปากช่องเบอร์ 1 ที่ปลูกในเดือนสิงหาคม พบว่า ต้นฟ้าทะลายโจรเริ่มปรากฏตาดอกที่อายุ 52 วันหลังย้ายกล้า ดอกแรกบานที่อายุ 80 วันหลังย้ายกล้า และสิ้นสุดการออกดอกที่อายุ 138 วันหลังย้ายกล้า ใช้ระยะเวลาการพัฒนาจากตาดอกเป็นดอกบานนาน 28 วัน มีระยะเวลาการบานของดอกตั้งแต่ดอกแรกบานจนสิ้นสุดการบานของดอก 59 วัน และมีจำนวนดอกเฉลี่ยทั้งหมดต่อต้น 2,059 ดอก ช่วงที่มีดอกบานมากที่สุดคือ 122 วันหลังย้ายกล้า จำนวน 120 ดอกต่อวัน ลำดับการบานของดอกบนลำต้นหลัก แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มตามอายุการออกดอก คือ ข้อที่ 9-10 (80-81 วันหลังย้ายกล้า) ข้อที่ 2-8 และ 12-15 (94-103 วันหลังย้ายกล้า) ข้อที่ 16-19 (111-115 วันหลังย้ายกล้า) และข้อที่ 20-23 (118-125 วันหลังย้ายกล้า) ฝักแก่แตกออกเมื่อฝักมีอายุ 33 วันหลังดอกบาน เมล็ดมีระยะแก่ทางสรีรวิทยาที่อายุ 27 วันหลังดอกบาน โดยมีน้ำหนักแห้งสูงสุดเท่ากับ 1.333 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด มีความชื้นภายในเมล็ดเท่ากับ 18.91 เปอร์เซ็นต์ และมีเปอร์เซ็นต์ความงอกเท่ากับ 7 เปอร์เซ็นต์ และเมื่อนำเมล็ดที่แก่ทางสรีรวิทยาไปเก็บรักษาในภาชนะปิดที่อุณหภูมิ 5°C เป็นเวลา 6 เดือน แล้วนำมาทดสอบความงอก พบว่า มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเท่ากับ 94 เปอร์เซ็นต์ จากการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ทุก 2 วัน ตั้งแต่เมล็ดมีอายุ 30 วันหลังดอกแรกของต้นบาน เมล็ดพันธุ์ที่อายุการเก็บเกี่ยว 42 วันหลังดอกแรกของต้นบาน (122 วันหลังย้ายกล้า) ให้ปริมาณเมล็ดแก่สูงสุดเท่ากับ 34.944 กิโลกรัมต่อไร่ และเมื่อเก็บรักษาเมล็ดไว้ที่อุณหภูมิ 5°C ในภาชนะปิดเป็นเวลา 6 เดือน เมื่อนำมาทดสอบความงอก พบว่า ให้เปอร์เซ็นต์ความงอกเท่ากับ 94.5 เปอร์เซ็นต์